

**ONTWERP VAN DECREET TOT OPRICHTING VAN EEN VLAAMS
SUBSIDIEREGISTER****MEMORIE VAN TOELICHTING****Samenvatting**

Dit ontwerp van decreet beoogt een wettelijke basis te creëren voor de oprichting van een centraal en publiek toegankelijk Vlaams subsidieregister.

Het subsidieregister heeft tot doel om alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid aan rechtspersonen en feitelijke verenigingen overzichtelijk in kaart te brengen om meer transparantie in de besteding van overheidsmiddelen te bewerkstelligen en om dubbele subsidiëring te helpen vermijden.

Om dit mogelijk te maken behelst voorliggende decreet een verplichting in hoofde van Vlaamse subsidieverstrekking om de relevante subsidiegegevens mee te delen aan de beheerder van het subsidieregister, zijnde de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen.

Om de vereiste gegevensstromen mogelijk te maken en meer specifiek conformiteit met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG, ook gekend als 'GDPR') en de regels inzake openbaarheid van bestuur te verzekeren, vereist de operationalisering van het subsidieregister een decretale verankering.

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

De ontwikkeling van het subsidieregister kadert in het beleidsvoornemen van minister Diependaele om alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid overzichtelijk in kaart te brengen. (Beleidsnota 2019-2024 Financiën en Begroting, blz. 9; zie ook BBT BO 2021 Financiën en Begroting, blz. 11).

Het subsidieregister zal een overzicht bieden van de vastgelegde, te vereffenen en uitbetaalde subsidies aan rechtspersonen en feitelijke verenigingen. Met die informatie worden diverse beleidsbehoeften afgedekt, zoals het bieden van transparantie, de detectie van dubbele subsidiëring mogelijk maken, het bieden van beleidsinformatie voor het subsidiebeleid van de diverse entiteiten van de Vlaamse overheid en de informatiedeling en afstemming tussen die entiteiten. Het subsidieregister wil dan ook die centrale doelstellingen dienen.

De informatie die men voor het subsidieregister nodig heeft, moet worden ontsloten uit beleidsdomeinspecifieke dossierbehandelingssystemen, alsook uit Orafin en andere boekhoudsystemen. Een manuele invoer uit de beschikbare databronnen van de Vlaamse administratie bevoegd voor financiën en begrotingen of een overdracht via randsystemen is niet altijd afdoende om de beoogde doelstellingen te bereiken. Om die doelstellingen te bereiken is ook informatie nodig die afkomstig is uit de specifieke dossierbehandelingssystemen van de subsidieverstrekking zelf. Deze

dossierbehandelingssystemen bevatten alle subsidiedossiers én de nodige detailinformatie noodzakelijk om de centrale doelstellingen van het subsidieregister te kunnen vervullen.

In het licht daarvan en naar Nederlands voorbeeld is ervoor gekozen om te evolueren naar een vrij raadpleegbaar centraal subsidieregister, met een verplichting aan de Vlaamse subsidieverstrekkers tot het meedelen van de relevante subsidiegegevens.

De doelgroep gebruikers van het subsidieregister beperkt zich dus niet tot interne gebruikers van de Vlaamse overheid. Externen zullen het register immers ook online kunnen raadplegen.

Om de voormelde doelstellingen en gegevensstromen mogelijk te maken (en dit in overeenstemming met de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en gelet op de problematiek "bedrijfsgevoelige informatie" in het kader van openbaarheid van bestuur), vereist de operationalisering van het subsidieregister een decretale verankering.

Voorliggend ontwerp van decreet beoogt hieraan gevolg te geven.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Tot nu toe worden parlementaire vragen aangaande subsidies ad hoc en reactief beantwoord met een grote werklast voor de betrokken beleidsdomeinen tot gevolg. Deze manier van werken laat bovendien geen proactieve ontsluiting van uitvoerings- en begrotingsgegevens toe en al helemaal geen beleidsevaluatie inzake subsidies. Ook kunnen noch Vlaamse subsidieverstrekkers, noch subsidieaanvragers op dit moment op één enkele plaats informatie met betrekking tot toegekende subsidies raadplegen, wat tot een administratieve overlast en risico op dubbele subsidiëring leidt.

Het inrichten van een transparant register over de vastgelegde en uitbetaalde subsidies kan alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid overzichtelijk in kaart brengen en zo meer transparantie brengen in en beleidsevaluatie faciliteren over de besteding van overheidsmiddelen, waarbij ook dubbele subsidiëring kan worden vermeden.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Het inrichten van een subsidieregister heeft als doel om:

- intern en extern een transparant overzicht van de subsidiestromen bieden (o.m. in het kader van staatssteun);
- Dubbele subsidiëring te helpen detecteren;
- Beleidsinformatie te bieden voor het subsidiebeleid van de diverse entiteiten van de Vlaamse overheid (o.m. in het kader van parlementaire vragen) evenals een leesbare begroting waar afspraken zijn gemaakt met betrekking tot het ontsluiten van uitvoerings- en begrotingsgegevens; en
- Alsook verdere informatiedeling en afstelling tussen diverse entiteiten van de Vlaamse overheid mogelijk te maken (bv. complementariteit en samenwerking tussen subsidiemaatregelen bevorderen).

Het subsidieregister heeft tot doel om alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid aan rechtspersonen en feitelijke verenigingen overzichtelijk in kaart te brengen om meer transparantie in de besteding van overheidsmiddelen te bewerkstelligen en om dubbele subsidiëring te kunnen vermijden.

Subsidies die rechtstreeks aan natuurlijke personen worden verstrekt, worden niet mee opgenomen in het subsidieregister. De rapportering hierover gebeurt louter op een geaggregeerd niveau opdat er geen individuele personen mee kunnen worden geïdentificeerd.

Om bovenstaande doelstellingen mogelijk te maken behelst voorliggende decreet een verplichting in hoofde van Vlaamse subsidieverstrekkingen om de relevante subsidiegegevens mee te delen aan de beheerder van het subsidieregister, zijnde de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen.

Meer details blijken uit de artikelsgewijze toelichting hieronder.

C. Totstandkomingsprocedure

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen verleende op 14 juni 2021 haar advies over het voorliggende ontwerp van decreet. De bemerkingen die de Raad formuleerde, worden hierna kort herhaald en beantwoord.

- Nood aan een ruimer subsidiebeleid

De SERV haalt aan dat het subsidieregister deel uitmaakte van het ruimere initiatief 'slimme subsidies', dat eerder al door de SERV werd ondersteund. Het subsidieregister was een van de deelprojecten daarvan, naast de vereenvoudiging en stroomlijning van subsidiemaatregelen evenals de digitalisering van subsidiestromen. De SERV vraagt dat in de memorie van toelichting bijkomende informatie wordt opgenomen en linken worden gelegd met dit ruimere initiatief.

In elk geval meent de SERV dat het subsidieregister niet alleen relevante beleidsinformatie moet bieden voor het subsidiebeleid van de diverse deelnemende entiteiten, maar ook de basis moet vormen voor verdere stappen in de stroomlijning en verbetering van een gecoördineerd Vlaams subsidiebeleid. Zo kan het register worden gebruikt als vertrekpunt om bestaande subsidies systematisch door te lichten en concrete verbeteringen aan te brengen, afzonderlijke premie- en subsidiestelsels die eenzelfde of samenhangend doel beogen op mekaar af te stemmen of te integreren, en voor belangrijke subsidiestromen grondige evaluaties voor te bereiden en/of te ondersteunen.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Het ruimere initiatief 'slimme subsidies' waarnaar de Raad verwijst liep tijdens de vorige legislatuur en is sinds 2019 afgelopen. Het lijkt dan ook niet meer relevant hier linken mee te leggen in deze memorie van toelichting. In de memorie bij het voorontwerp werd al aangehaald dat het subsidieregister niet alleen de afstemming tussen de diverse subsidieverstrekkingen en de informatiedeling over de verstrekte subsidies beoogt, maar ook de optimalisatie van subsidiestromen, bijvoorbeeld ter vergemakkelijking van de detectie van dubbele subsidiëring. De artikelgewijze toelichting bij artikel 3 werd aangepast om te expliciteren dat het subsidieregister dan ook een belangrijke eerste stap vormt voor de verdergaande oefening tot stroomlijning en verbetering van een gecoördineerd Vlaams subsidiebeleid.

De verdere stappen tot stroomlijning en verbetering van het Vlaamse subsidiebeleid worden niet verder in dit regelgevend initiatief uitgewerkt omdat de meer inhoudelijke benadering van subsidies veeleer een element is dat wordt meegenomen in de evaluatie van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (hierna VCO).

Mede gelet op het belang van het subsidieregister voor de verdere stroomlijning en verbetering van het Vlaams subsidiebeleid, lijkt het evenwel niet aangewezen om de rechtsgrond voor het subsidieregister nog langer uit te stellen.

- Rapportering over subsidies aan natuurlijke personen

De toelichting bij artikel 2 geeft aan dat subsidies aan natuurlijke personen niet worden opgenomen in het subsidieregister, maar dat daarover zal worden gerapporteerd op een geaggregeerd niveau, tot op een niveau dat er geen individuele personen mee kunnen worden gedetecteerd. De Raad vraagt om te verduidelijken hoe de rapportering over de subsidies aan natuurlijke personen zal worden georganiseerd (gezien de verplichtingen van dit decreet enkel gelden voor subsidies aan rechtspersonen of feitelijke verenigingen), en op welke wijze en wanneer daarover wordt gerapporteerd.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals ook blijkt uit het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie staat de rapportering over de subsidies aan natuurlijke personen (en zelfs ruimer de rapportering van persoonsgegevens) op gespannen voet met de AVG. Die gegevens worden dan ook niet publiek ontsloten via de website van het subsidieregister en vallen bijgevolg buiten het toepassingsgebied van voorliggend decreet.

- Controle op dubbele subsidiëring

De toelichting bij artikel 3 geeft aan dat de controle op dubbele subsidiëring de keuze en verantwoordelijkheid blijft van elke bevoegde minister en dat het geenszins de bedoeling is dat er een systematische of automatische controle op dubbele subsidiëring gebeurt. De Raad vraagt waarom er geen controle op dubbele subsidiëring voorzien wordt door de voor het subsidieregister bevoegde entiteit.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals hierboven vermeld wordt de stroomlijning en verbetering van het gecoördineerd Vlaams subsidiekader meegenomen bij de evaluatie van de VCO. Het subsidieregister zoals het nu voorligt vormt hiervoor alvast een erg nuttig instrument. De opportuniteit van een eventuele extra uitdieping van het subsidieregister of extra verantwoordelijkheden van de voor het subsidieregister bevoegde entiteit zullen bij die uittekening zeker meegenomen worden, maar het lijkt niet aangewezen om de uitrol van het subsidieregister in zijn geheel uit te stellen tot die evaluatie voltooid is.

Bovendien is een controle op dubbele subsidiëring vooral nuttig als deze gebeurt voor de subsidie daadwerkelijk wordt toegekend. In dat opzicht is het dan ook logisch dat de subsidieverstrekkers het subsidieregister zelf raadplegen voordat ze een subsidie toekennen.

- Relatie met authentieke gegevensbronnen en Vlaamse basisregisters en de KBO

De Raad suggereert dat duidelijker wordt bepaald dat maximaal moet worden aangesloten bij de terminologie en identificatiegegevens gebruikt in het kader van authentieke gegevensbronnen en Vlaamse basisregisters opdat de gegevens in het subsidieregister voldoende bruikbaar zijn, voor bv. detectie van dubbele subsidies. Bovendien acht de Raad het sterk aangewezen om aan te sluiten op bestaande dataplatform en werk te maken van VO-brede verrijking van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) om dubbel werk en uiteenlopende interpretaties te vermijden.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De suggestie van de Raad werd toegevoegd aan de artikelgewijze toelichting bij artikel 6.

- De periodiciteit van de rapportering door de subsidieverstrekkers

De Raad geeft aan dat er in het voorontwerp onduidelijkheid is over de periodiciteit van de rapportering door de subsidieverstrekkers.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals aangehaald in de artikelgewijze toelichting bij artikel 6 wordt de invulling van de verplichting van de subsidieverstrekkers vastgesteld in samenspraak met de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen. Daarbij zal moeten worden bekeken wat voor de specifieke subsidieverstrekkers technisch uitvoerbaar is. Zoals ook reeds uit de toelichting hierna blijkt, wordt voor de technische uitrol van het subsidieregister zoveel mogelijk gewerkt met geautomatiseerde web services waardoor de informatie automatisch, in real time, kan doorstromen en de administratieve last (eenmaal opgezet) heel beperkt is. Een meer precieze minimale periodiciteit kan indien nodig op een later ogenblik eventueel nog worden bepaald in een besluit van de Vlaamse Regering, waarvoor alvast een voldoende ruime machtiging is voorzien in artikel 6 van voorliggend decreet.

- Ambities inzake de uitbreiding naar subsidieverstrekkers van lokale besturen en desgevallend een interfederale aanpak

De Raad vraagt wat de ambities zijn om het subsidieregister aan te vullen met informatie van lokale subsidieverstrekkers en of desgevallend een interfederale aanpak aangewezen is, zodat ook de interferentie met federale subsidies kan worden opgevolgd.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Aangezien de uittekening van een interfederaal subsidieregister een behoorlijk omvangrijke oefening is, en lange tijd kan aanslepen alsook gezien de prangende vraag naar transparantie inzake subsidies, hebben we er voor gekozen om zelf het voortouw te nemen met de uitwerking van een Vlaams subsidieregister. Voor de technische uitrol van het subsidieregister wordt zoveel mogelijk gewerkt met geautomatiseerde web services waardoor de informatie automatisch kan doorstromen en de administratieve last (eenmaal opgezet) heel beperkt is. Die laagdrempelige werkwijze (web based systeem) laat de opening om ook andere dossierbehandelingssystemen vlot te laten aansluiten. Dit was een bewuste keuze om het op termijn eenvoudig mogelijk te maken dat het subsidieregister een meer dekkend systeem wordt, waarop in eerste instantie ook de Vlaamse lokale besturen kunnen aansluiten, en nadien desgevallend ook andere Belgische overheden.

- Een extra databank van subsidieaanvragen

De Raad vraagt om te bekijken of er naast het register kan worden gewerkt aan een (niet-publieke, centrale) databank van subsidieaanvragen. Dat kan volgens de Raad interessante beleidsinformatie opleveren rond het profiel van de aanvragers, de weigeringsgronden en dergelijke meer, om daarmee vervolgens het subsidiebeleid verder te optimaliseren.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De piste van een gemeenschappelijk subsidieplatform ligt buiten het bestek van dit regelgevend initiatief. Dit gemeenschappelijk subsidieplatform is evenwel een denkpiste die nader onderzocht wordt in het project rond vermindering van administratieve regeldruk. Maar zelfs zonder publicatie van dergelijke gegevens zal de AVG met zijn ruime invulling van persoonsgegevens een belangrijk aandachtspunt zijn voor degelijk initiatief.

- Publieke beschikbaarheid van de data

Artikel 7 stelt dat het subsidieregister beschikbaar gesteld wordt via een publiek toegankelijke website zonder toegangscontrole. De memorie vult aan dat de opgenomen gegevens ook in elektronisch formaat downloadbaar zullen zijn door de raadplegers van het subsidieregister. De Raad geeft aan dat het duidelijker en beter zou zijn om te bepalen dat de informatie wordt

gepubliceerd als open data op het Open data-portaal en stelt dat het voor kennisinstellingen e.d. mogelijk moet zijn om de data in bulk aan te vragen voor wetenschappelijk onderzoek.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De formats waarin de subsidiegegevens ontsloten worden, is te technische materie om geregeld te worden in voorliggend decreet. Om die reden werd de vermelding dat de informatie in een elektronisch formaat downloadbaar zal zijn, dan ook geschrapt uit de memorie van toelichting.

- Opslagbeperking

De Raad vraagt een nadere motivering van de bewaartermijn van tien jaar die voorzien is in artikel 8. Hierbij geeft de Raad aan dat het subsidieregister 'niet of beperkt om persoonsgegevens' gaat en dat de AVG uitzonderingen voorziet met langere bewaartermijnen voor wetenschappelijke en historische onderzoeksdoeleinden.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals ook blijkt uit het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie is er wel degelijk sprake van de verwerking van persoonsgegevens binnen het subsidieregister, ook al zijn subsidies aan natuurlijke personen uitgesloten.

De gevraagde gegevens zullen, zoals de VTC bevestigde, meestal geen persoonsgegevens in de zin van artikel 4, 1), AVG betreffen als zij louter informatie over rechtspersonen bevatten. Maar vanuit de visie van diezelfde VTC kan echter evenmin worden ontkend dat deze gegevens in bepaalde gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met specifieke identificeerbare natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd, bijvoorbeeld als ze worden verleend aan een rechtspersoon met dezelfde naam van de natuurlijke persoon/personen. De bescherming van de AVG moet dan ook onverkort worden toegepast voor alle subsidies waarvan details over o.m. de subsidiebegunstigde worden opgenomen.

De AVG legt aan verwerkingsverantwoordelijke de verplichting op om de termijnen vast te stellen voor het wissen van gegevens om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Gezien de principes van doelbinding en minimale gegevensbescherming acht de Vlaamse Regering een maximale bewaartermijn van 10 jaar, waarna de gegevens worden gewist (en dus niet louter gearchiveerd) het best aangewezen om conformiteit met de AVG te verzekeren.

De VTC adviseert in zijn advies overigens ook om de bewaartermijn te beperken in de tijd. Een langere bewaartermijn specifiek voor wetenschappelijke en historische onderzoeksdoeleinden gaat ons inziens verder dan de geformuleerde doelstelling tot externe transparantie en is dus niet proportioneel qua doelbinding.

- Kennisgeving of toestemming van de subsidiebegunstigde

De Raad wijst erop dat deze regeling inzake kennisgeving (artikel 11, eerste lid) of toestemming (artikel 11, tweede lid) van de subsidiebegunstigde verwarrend is en vraagt of deze regeling, die administratief erg belastend kan zijn voor de subsidieverstrekking, wel nodig is als het geen persoonsgevoelige informatie betreft. Volgens de wetgeving rond openbaarheid van bestuur zijn alle bestuursdocumenten waarover de overheid beschikt openbaar.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals hierboven aangehaald kan niet helemaal worden uitgesloten dat er persoonsgegevens worden verwerkt. Bijgevolg is ingevolge artikel 13 en 14 van de AVG vereist dat de subsidiebegunstigde van wie persoonsgegevens worden verwerkt in het subsidieregister hierover worden geïnformeerd vooraleer de verwerking plaatsvindt.

Voor subsidies toegekend voor de inwerkingtreding van dit decreet is het onmogelijk om de betrokken persoon voor de subsidieverstrekking in te lichten over de verwerking van zijn

gegevens in het subsidieregister. Daarom wordt in dat geval gewerkt met een decretale fictie waarbij de subsidiebegünstigden wordt geacht toestemming verleend te hebben om de gegevens openbaar te maken in het subsidieregister.

Hoe dan ook geldt ook met betrekking tot commerciële vertrouwelijke gegevens een principiële verplichting voor de overheid om die gegevens niet nodeloos te verspreiden (bescherming zakengeheim onder de regelgeving openbaarheid van bestuur). Vanuit het concurrentie-aspect en de bescherming van vertrouwelijke bedrijfsgegevens, is het ook voor dergelijke bedrijfsgegevens aangewezen dat de aanvrager geïnformeerd wordt van de openbaarmaking. Dit decreet wijkt echter expliciet af van de bepalingen van het Bestuursdecreet, teneinde de vermelde doelstellingen van het subsidieregister te kunnen realiseren (in dit geval het aanbieden van een transparant overzicht aan externen).

- *De machtiging aan de Vlaams Regering voor het opstellen van een coördinatiebesluit*

De Raad geeft met betrekking tot artikel 14 aan dat het mogelijke retroactieve verval van de coördinatiebepalingen bij gebrek aan tijdige bekrachtiging door het Vlaams Parlement mogelijks tot rechtsonzekerheid kan leiden en stelt voor dat de coördinatiebepalingen slechts in werking treden na bekrachtiging door het Vlaams Parlement.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De bedoeling van de coördinatiemachtiging is net om snel te kunnen schakelen en te voorkomen dat er een juridisch vacuüm bestaat waarin bepaalde decreetsbepalingen niet stroken met voorliggend decreet en diverse interpretatieproblemen ontstaan (bijvoorbeeld of het adagium 'lex posteriori derogat priori' geldt dan wel 'lex specialis derogat generalis'). Als de wijzigingen pas in werking kunnen treden na bekrachtiging door het Vlaams Parlement, heeft de coördinatiemachtiging nauwelijks temporele meerwaarde ten aanzien van het reguliere decretale proces.

Advies van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC)

De Vlaamse toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) verleende op 15 juni 2021 een advies nr. 2021/43. De VTC adviseert in eerste instantie om alle persoonsgegevens (luik 1) uit te sluiten van openbaarmaking aan het publiek. Verder is de VTC algemeen van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, mits rekening gehouden wordt met onderstaande opmerkingen en suggesties, waarbij telkens een repliek van de Vlaamse Regering voorzien is.

- *Toevoeging rechtvaardigingsgrond*

De VTC stelt vast dat er nog geen rechtvaardigingsgrond werd aangegeven voor de verwerking van persoonsgegevens.

Repliek van de Vlaamse Regering:

In de memorie van toelichting werd de rechtvaardigingsgrond aangevuld. De gegevensverwerking in het kader van het subsidieregister is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die ingevolge dit decreet op de verwerkingsverantwoordelijke rust (art. 6, 1, c) van de AVG).

- *Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling*

De VTC geeft aan dat de decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB – artikel 35 van de AVG) voor het register al dan niet noodzakelijk is.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De VTC heeft overeenkomstig artikel 35, vierde lid, van de AVG, een lijst opgesteld voor van het soort verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling verplicht is voor de Vlaamse bestuursinstanties. Dit is haar beslissing VTC/O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende de aannahme van een DPIA-lijst. Na een screening van die lijst, is de Vlaamse Regering van oordeel dat de voorziene gegevensverwerking geen gegevensbeschermingseffectenbeoordeling behoeft. Noch naar de categorie van persoonsgegevens of personen, noch op basis van de gevolgen van gegevensverwerking, noch op basis van de verwerkingswijze, is die gegevensbeschermingseffectenbeoordeling in dit geval vereist.

- Minimale gegevensverwerking (art. 4)

Het is de VTC niet duidelijk waarom de categorie "opleidingsgegevens" wordt vermeld als categorie van gegevens in artikel 4, §1 van het decreet.

De VTC geeft ook als aandachtspunt mee dat als de Vlaamse Regering de mogelijkheid benut om de gegevens, vermeld in paragraaf 1, aan te passen, terug de nodige proportionaliteitsafwegingen zullen moeten worden gemaakt.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Opleidingsgegevens werden mee opgenomen als categorie van te verwerken gegevens omdat opleidingssubsidies mee in scope zitten van het subsidieregister.

De Vlaamse Regering neemt kennis van de opmerking dat proportionaliteitsafwegingen vereist zijn als hij de gegevens in artikel 4, paragraaf 1 aanpast.

- Toegang tot het register en actieve openbaarmaking (art. 7)

De VTC vraagt zich af of de parlementsleden onder "het publiek" vallen. Zoniet, dan dienen ze apart vermeld te worden. De administratie zelf dient ook nog uitdrukkelijk vermeld te worden, bij voorkeur met aanduiding (eventueel in een uitvoeringsbesluit) van de specifieke diensten (bij functie – niet bij naam).

De VTC stelt zich de vraag of, voor wat betreft het publiek maken van gegevens als een beschrijving van de activiteit (in combinatie met een specifieke premie of subsidie), geen financieel risico kan inhouden voor de betrokkenen in een (internationale) concurrentiële markt, bijvoorbeeld voor een innovatieve eenmanszaak.

Het is volgens de VTC aangewezen om informatie die kan worden beschouwd als persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG uit te zonderen van het bekendmaken aan het publiek. Voor de actieve openbaarmaking van persoonsgegevens moet een uitvoerige motivering kunnen worden gegeven en die ontbreekt op dit ogenblik. Er zou ook een specifieke toestemming kunnen gevraagd worden.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Het voorontwerp van decreet voorziet inderdaad in een algemene openbaarmaking via een website zonder toegangscontrole. Die website zal beschikbaar zijn voor het brede publiek, met inbegrip van de parlementsleden en de Vlaamse administratie. Een verdere verduidelijking omtrent de specifieke diensten en functies is hier dan ook niet aan de orde. In artikel 7 wordt daarnaast uitdrukkelijk gesproken over de beschikbaarheid voor de subsidieverstrekkers.

Die publieke toegankelijkheid moet worden gekaderd binnen de doelstellingen van het subsidieregister zoals die zijn opgenomen in artikel 3. Het register wil intern en extern een transparant overzicht bieden van de subsidiestromen en informatie delen over de verstrekte subsidies. De brede toegankelijkheid tot die informatie is uitermate belangrijk om de beoogde doelstellingen te realiseren. Een partieel beeld publiceren van de opgenomen informatie kan onmogelijk resulteren in de volledige realisatie van de met het subsidieregister beoogde

doelstellingen. Het beperken van de toegang tot die informatie, die zoals de VTC opmerkt ook persoonsgegevens bevat, staat dan ook haaks op de geformuleerde doelstelling en kan bijgevolg slechts in specifieke gevallen worden overwogen. Artikel 7 voorziet wel in een delegatie aan de Vlaamse Regering om in de daarin vermelde specifieke gevallen snel te handelen om desgevallend de publieke toegankelijkheid aan te passen.

Wat betreft de bemerking van de VTC over een mogelijk commerciële nadeel, merkt de Vlaamse Regering op dat artikel 11 voorziet dat de subsidieverstrekker de subsidieaanvrager uitdrukkelijk op te hoogte moet brengen dat de informatie over de subsidie die hem zal worden verstrekt, via het subsidieregister publiek zal worden gemaakt. Als de subsidiebegunstigde vreest dat de publicatie van die informatie hem een concurrentieel nadeel kan bezorgen, kan hij alsnog (laten) afzien van de aanvraag of de betaling van de subsidie door de subsidieverstrekker.

- De mededeling van persoonsgegevens (art. 10 en 12)

De VTC geef als aandachtspunt mee dat voor de mededeling van persoonsgegevens door de subsidieverstrekkers rekening moet worden gehouden met artikel 8 van het Vlaams egovdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Dit geldt ook voor de mededelingen aan de bevoegde instantie in het kader van haar toezicht op de subsidieverstrekkers.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De Vlaamse Regering voorzag dit reeds met het oog op de implementatie van het subsidieregister. Voor de duidelijkheid voegden we dit toe aan de memorie van toelichting bij artikel 10 en 12.

- Bewaartermijn

De VTC beoordeelt de bewaartermijn van 10 jaar als conform met artikel 5.1., e), van de AVG. Ze wijst er wel op dat de termijn niet kan gelden voor de gegevens die aan het publiek worden openbaar gemaakt en adviseert om daar aandacht aan te geven bij het bepalen van welke gegevens effectief openbaar worden gemaakt.

Repliek van de Vlaamse Regering:

Zoals eerder vermeld bij de repliek op toegang tot het register en actieve openbaarmaking (art. 7) is de publieke toegang tot het subsidieregister noodzakelijk voor de realisatie van de doelstellingen van het register. De beperking van de publieke beschikbaarheid kan slechts in specifieke gevallen worden overwogen. Hiertoe voorziet artikel 7 in een delegatie aan de Vlaamse Regering om de publieke toegang tot het register te beperken. De verdere verwerking van de publiek beschikbaar gestelde gegevens door derden moet uiteraard eveneens voldoen aan de eisen van de AVG (onder meer wat betreft de bewaartermijn voor die verwerking).

- De transparantiemaatregelen ten aanzien van de betrokkenen

De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het ontwerpdecreet aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen zoals bedoeld in randnummer 58 [van de AVG], op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De Vlaamse Regering is van mening dat het niet opportuun is de algemene verplichtingen zoals die zijn opgenomen in artikel 12 van de AVG te herhalen in het ontwerpdecreet. Die verplichtingen voor verwerkingsverantwoordelijken vloeien immers rechtstreeks voort uit de AVG. Dit ligt in lijn met de omzendbrief inzake wetgevingstechniek (randnummer 80) waarin

de Raad van State expliciet het volgende stelt: "Neem bepalingen van een Europese verordening niet over in een tekst van intern recht."

- De toestemming (art. 11)

Voor de VTC is het niet duidelijk of de twee paragrafen van artikel 11 beide het openbaar maken bedoelen (publiceren in een register – bv. voor de controle door de administratie – betekent niet automatisch openbaar maken). Voor zover het persoonsgegevens betreft, verwijst de VTC naar haar opmerkingen in verband met het openbaar maken voor het publiek. Ze wijst er ook op dat – weer wat persoonsgegevens betreft – een fictieve toestemming geen geldige toestemming is voor een verwerking in het kader van de AVG.

Repliek van de Vlaamse Regering:

In beide paragrafen van artikel 11 wordt inderdaad het openbaar maken van de gegevens bedoeld. Om dit te verduidelijken werd de materiële vergissing in het decreet rechtgezet en een verduidelijking toegevoegd onder de artikelgewijze toelichting bij artikel 11.

De Vlaamse Regering benadrukt dat er geen verwarring kan zijn over de publieke toegankelijkheid van de in het subsidieregister opgenomen informatie. Zoals vermeld voorziet artikel 7 in een volledige publieke toegankelijkheid van het subsidieregister. De kennisgeving of de veronderstelde toestemming slaat bij gevolg steeds op het volledige publiek beschikbaar stellen van de in het register opgenomen informatie. Die expliciete afwijking van het Bestuursdecreet is ingegeven door de al vermelde doelstellingen van het subsidieregister (in dit geval het aanbieden van een transparant overzicht aan externen). De Vlaamse Regering wenst daarnaast te benadrukken dat niet een fictieve toestemming, maar de verplichting opgenomen in het huidige decreet de rechtvaardigingsgrond vormt voor de rechtmatige verwerking van de in het subsidieregister opgenomen persoonsgegevens.

- Beveiligingsmaatregelen

Hoewel de specificering van maatregelen in principe niet in de wetgeving moet worden opgenomen, wijst de VTC erop dat het aangewezen is dat de nodige aandacht wordt besteed aan de beveiliging van de verwerking. Dit met name aangezien het financiële informatie kan betreffen en informatie waarvan de kennis door een derde een impact kan hebben op de financiële toestand van de betrokkenen. Hierbij wijst de VTC erop dat financiële informatie voor zover ze betrekking heeft op natuurlijke personen, in bepaalde gevallen beschouwd kan worden als "gevoelige gegevens of gegevens van zeer persoonlijke aard".

De VTC herinnert er ook aan dat niet alleen het verlies of de onrechtmatige toegang tot persoonsgegevens moeten voorkomen worden, maar ook de onbeschikbaarheid en onder andere bij het publiek maken van de persoonsgegevens, de juistheid ervan. De VTC wijst in haar advies op diverse adviezen en aanbevelingen die nuttig zijn in dit verband.

Repliek van de Vlaamse Regering:

De Vlaamse Regering neemt kennis van deze opmerkingen van de VTC. Het decreet voorziet in diverse taken die aan de bevoegde instantie worden toegewezen (inzake kwaliteitsbewaking en controle op de naleving van de verplichtingen van het decreet). Het bewaken van beveiliging van de gegevensstromen vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Advies van de Raad van State

[p.m.]

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een gewest- en een gemeenschapsaangelegenheid over voorliggend decreet.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen bijzondere toelichting.

Artikel 2

Doorheen voorliggend decreet worden de volgende definities gebruikt:

- 1) algemene verordening gegevensbescherming: deze definitie behoeft geen toelichting;
- 2) bevoegde instantie: de bevoegde instantie van de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen (conform artikel 2, 5°, van de VCO);
- 3) persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene”); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon (overeenkomstig artikel 4, 1), van de AVG);
- 4) subsidie: elke vorm van financiële ondersteuning, ongeacht de benaming en vorm ervan, en met inbegrip van de voorschotten die zonder interest teruggevorderd kunnen worden, die als kapitaal- of inkomensoverdracht wordt verstrekt door een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoort, voor een activiteit die het algemeen belang dient, met uitsluiting van de prijzen, giften en dotaties, alsook van de kapitaal- of inkomensoverdrachten die de tegenprestatie uitmaken van een werk of goed dat, of een levering of dienst die een derde aan die overheid heeft verstrekt (conform artikel 2, 34°, VCO). Noteer dat ook het begrip ‘toelage’ in voorliggend decreet conform de VCO wordt geïnterpreteerd en dat ook toelages bijgevolg als subsidies worden beschouwd (zie ook verder en artikel 2, 35°, VCO);
- 5) subsidiebegunstigde: deze definitie maakt enkel melding van rechtspersonen of feitelijke verenigingen die een subsidie ontvangen. Subsidies rechtstreeks verstrekt aan natuurlijke personen worden dus niet mee opgenomen in het subsidieregister;
- 6) subsidieverstrekker: deze definitie behoeft geen toelichting. Er kan evenwel verwezen worden naar de passage over het personeel toepassingsgebied hieronder;
- 7) Vlaamse deelstaatoverheid: het geheel van Vlaamse entiteiten die ressorteren onder de sectorale code 13.12 van ESR-verordening (conform artikel 2, 41°, VCO).

De afbakening van het **materieel toepassingsgebied** van het subsidieregister, in de zin van de subsidies die in de databank worden opgenomen, volgt uit een samenlezing van de definities van subsidie (punt 4°) en subsidiebegunstigde (punt 5°). Om de scope van het subsidieregister af te bakenen wordt top down concreet gefilterd op basis van de volgende hoofdcategorieën binnen het ESR-stelsel:

- ESR 3: Inkomensoverdrachten aan andere sectoren;
- ESR 4: Inkomensoverdrachten binnen de overheidssector;

- ESR 5: Kapitaaloverdrachten aan andere sectoren;
- ESR 6: Kapitaaloverdrachten binnen de overheidssector.

Binnen die categorieën worden evenwel bepaalde types van uitgaven uitgesloten, m.n.:

- Rechtstreekse, geldelijke uitkeringen aan gezinnen zoals het groeipakket, uitkeringen in het kader van het rampenfonds, enz. Hierover zal worden gerapporteerd in het kader van het project transparante begroting middels dwarsdoorsneden. Voor de subsidies aan natuurlijke personen gebeurt de rapportering dus louter op een geaggregeerd niveau tot op een niveau dat er geen individuele personen mee kunnen worden gedetecteerd;
- Uitgaven die ESR-matig niet om niet worden verleend en dus niet in aanmerking komen als subsidie gelet op de definitie van dit begrip (punt 4°) (Lonen en rustpensioenen; afroepen van waarborgen, ...);
- Giften en prijzen (Deze worden niet gevat in de definitie van subsidie. Ze worden niet mee opgenomen in het subsidieregister (concreet worden ze op basis van de economische codes uitgefilterd van de ESR-hoofdcategorieën));
- Vrijstellingen in kader van verzekeringen (contractuele franchisebetalingen);
- Bepaalde inkomens- en kapitaaloverdrachten binnen een institutionele groep (interne stromen).

Het **personeel toepassingsgebied** van het subsidieregister, in de zin van de entiteiten op wie de verplichting rust om de data voor het subsidieregister aan te reiken (de zogenaamde subsidieverstrekkers, vermeld in punt 6°), wordt gevormd door alle entiteiten onder de sectorale code S13.12.

Hoofdstuk 2. Oprichting subsidieregister

Artikel 3

In het licht van de AVG bevat het ontwerp van decreet de doelstellingen van het subsidieregister als één van de wezenlijke elementen die decretaal moeten worden geregeld.

De doelstellingen zijn de volgende:

1) het bieden van een intern en extern transparant overzicht van de subsidiestromen, bijvoorbeeld met het oog op de afstemming tussen de diverse subsidieverstrekkers en de informatiedeling over de verstrekte subsidies. Het weze benadrukt dat de informatiedeling over de verstrekte subsidies niet beperkt is tot uitwisseling tussen de subsidieverstrekkers zelf, maar evenzeer met de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen alsook met externen zoals parlementsleden of raadplegers van het subsidieregister. Zo kan het subsidieregister bv. input genereren voor parlementaire vragen;

2) de optimalisatie van subsidiestromen, bijvoorbeeld ter vergemakkelijking van de detectie van dubbele subsidiëring. In dit verband is een subsidiestroom het verlenen van subsidies (inclusief toelagen), het proces dat daarmee gepaard gaat en andere gerelateerde gegevens (zoals de subsidieontvangers, de bedragen).

Wat betreft de tweede doelstelling is het concreet de bedoeling dat subsidieverstrekkers het subsidieregister kunnen raadplegen voor de toekenning van hun subsidie om na te kijken of

de begunstigde al een soortgelijke subsidie gehad heeft. De controle op dubbele subsidiëring blijft de keuze en verantwoordelijkheid van de bevoegde minister. Het is geenszins de bedoeling dat er een systematische of automatische controle op dubbele subsidiëring gebeurt bij de voor het subsidieregister bevoegde entiteit. Er is ook geen geautomatiseerde verwerking of automatische besluitvorming voorzien als vermeld in afdeling 4 van de AVG.

Gezien voornoemde doelstellingen vormt het subsidieregister een belangrijke stap in de verdergaande oefening tot stroomlijning en verbetering van een gecoördineerd Vlaams subsidiebeleid.

Uit bovenstaande blijkt dat de gegevensverwerking in het kader van het subsidieregister noodzakelijk is voor de vervulling van een verplichting opgelegd in dit decreet. Dit om er voor te zorgen dat het gaat om een rechtmatige verwerking conform art. 6, 1, c) van de AVG.

Artikel 4

In het licht van de verplichtingen inzake de algemene verordening gegevensbescherming bevat paragraaf 1 een lijst van gegevens die kunnen worden verwerkt in het kader van het subsidieregister.

Hoe dan ook heeft elke subsidieverstrekker de integrale verplichting de gegevens vermeld in artikel 4, §1, ter beschikking te stellen aan de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen.

In de lijst van artikel 4, §1, wordt bedoeld met:

- Het doel van de subsidie: in algemene bewoordingen de doelstelling van de subsidie, zonder dat hierbij de subsidieomschrijving integraal moet worden verstrekt;
- Een gelijkaardig identificatienummer dat voor interne doeleinden bij de subsidieverstrekkers wordt gebruikt: een dergelijk identificatienummer wordt bijvoorbeeld verstrekt als er geen ondernemingsnummer voorhanden is;
- Het adres: de postcode, de gemeente en het land gekoppeld aan het ondernemingsnummer of gelijkaardig identificatienummer. Het adres dient afzonderlijk te worden meegedeeld aangezien deze informatie niet steeds rechtstreeks af te leiden is van het ondernemingsnummer of gelijkaardig identificatienummer;
- De ESR-code is de code die wordt vermeld in de bijlage A bij de verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013 betreffende het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie;
- Het bedrag van de subsidie: dit betreft het totale bedrag van de verbintenis die de subsidievertrekker is aangegaan (het zogenaamde vastleggingskrediet (VAK)). Verder moet ook het bedrag worden opgeladen dat de subsidieverstrekker reeds heeft betaald, in voorkomend geval per betaalde schijf. Hiermee worden de effectief betaalde bedragen bedoeld die worden geactualiseerd in functie van de reeds betaalde schijven;
- Het bedrag dat aan de subsidieverstrekker is terugbetaald: hiermee wordt de situatie bedoeld indien door de subsidieverkrijger (een deel van) de subsidie wordt

terugbetaald aan de subsidieverstrekker, zodat enkel het netto ontvangen bedrag aan subsidies vermeld wordt in het subsidieregister;

- De vereffeningskalender: dit omvat wanneer de betrokken vereffeningen moeten gebeuren alsook de bedragen die op het vereffeningskrediet moeten worden aangerekend;
- De code uit de relevante productencatalogus: heden verwijst dit naar de code van de interbestuurlijke Producten- en dienstencatalogus (iPDC).

De overige elementen uit de lijst van paragraaf 1 behoeven geen nadere toelichting.

In het licht van de algemene verordening gegevensbescherming moeten ook de categorieën van persoonsgegevens als deel van de wezenlijke elementen die decretaal worden geregeld. Dit wordt opgesomd in paragraaf 2. De types van persoonsgegevens die verwerkt zullen worden in het subsidieregister zijn eerder beperkt zijn (voor de betrokken rechtspersonen: naam, adres, beroepscategorie en financiële gegevens bv. bankrekeningnummer) en kunnen als niet-gevoelige persoonsgegevens worden aangemerkt.

In paragraaf 2 wordt gesproken over persoonsgegevens van de aanvragers van een subsidie, de subsidiebegunstigden en de subsidieverstrekkers. In het publiek toegankelijk subsidieregister worden uiteraard alleen de gegevens inzake de subsidieverstrekker en subsidiebegunstigde opgenomen. Van de raadplegers van het subsidieregister kunnen enkel de registratiegegevens (bv. IP-adres of cookies van de websitebezoekers) worden verwerkt. Voor de verwerking van gegevens van de raadplegers van het subsidieregister zal alvast aansluiting worden gezocht bij het reeds bestaande privacy- en cookiebeleid van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse Regering ontvangt een machtiging om de lijst van de in het subsidieregister op te nemen gegevens aan te passen. Deze machtiging heeft enkel betrekking op de gegevens vermeld in artikel 4, §1, van het ontwerp van decreet. Er kunnen via besluit van de Vlaamse Regering dan ook geen gegevens worden toegevoegd die niet onder een van de categorieën vermeld in paragraaf 2 vallen.

Artikel 5

Aangaande het personele toepassingsgebied van het subsidieregister rust de verplichting om informatie over hun verstrekte subsidies aan te leveren op alle subsidieverstrekkers. De gegevens waarop die verplichting slaat, zijn vermeld in artikel 4, §1. Die verplichting geldt voor zover de subsidie werd verstrekt in de periode, vermeld in artikel 8, eerste lid.

Artikel 6

Zoals uiteengezet bij de toelichting van artikel 4, rust op basis van artikel 5 op elke subsidieverstrekker de verplichting om de gegevens, vermeld in artikel 4, §1, ter beschikking te stellen aan de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen.

Artikel 6 stelt dat die verplichting wordt ingevuld via elektronische weg, in bepaalde gevallen op een wijze vastgesteld in samenspraak met de Vlaamse administratie bevoegd voor de

financiën of de begrotingen (bv. een ter beschikkingstelling via de bestaande gebruikte procesmatige ondersteuningssoftware).

Dergelijke mogelijkheid tot samenspraak doet geen afbreuk aan de verplichting van de subsidieverstrekkers om de gegevens vermeld in artikel 4, §1, actief ter beschikking te stellen aan de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen.

De subsidieverstrekkers waken erover dat de meegedeelde gegevens correct en actueel zijn.

De bevoegde instantie biedt de subsidieverstrekkers ondersteuning om de gevraagde data digitaal naar de database van de bevoegde instantie te laten doorstromen, bijvoorbeeld via webservices.

De Vlaamse Regering kan bovendien nader bepalen hoe en wanneer de subsidieverstrekkers de gegevens moeten opnemen in het subsidieregister.

In afwachting van dergelijke nadere bepalingen is het belangrijk dat de subsidieverstrekkers maximaal aansluiten bij de terminologie en identificatiegegevens gebruikt in het kader van authentieke gegevensbronnen, Vlaamse basisregisters en de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). Enkel bij voldoende uniformiteit zijn de gegevens in het subsidieregister voldoende bruikbaar voor bv. de detectie van dubbele subsidies.

Artikel 7

Het subsidieregister is in de eerste plaats beschikbaar voor de subsidieverstrekkers vanaf de datum van inwerkingtreding van het decreet.

Het uitgangspunt is evenwel dat het subsidieregister ook publiek beschikbaar gesteld wordt, uiterlijk op 1 juli 2022, door middel van een publiek toegankelijke website zonder toegangscontrole.

In het laatste lid wordt de Vlaamse Regering eveneens gemachtigd om de publieke beschikbaarheid van het subsidieregister te beperken en bijvoorbeeld bepaalde gegevens niet langer publiek te maken op de website of om alsnog bepaalde toegangscontroles op te leggen. Deze machtiging aan de Vlaamse Regering is onder meer bedoeld om desgevallend snel te kunnen schakelen als het subsidieregister bijvoorbeeld gehackt zou worden of als er een probleem zou rijzen met (de kwaliteit van) een bepaald soort gegevens.

Artikel 8

Mede in het licht van de verplichtingen onder de AVG worden alle gegevens vermeld in artikel 4, §1, gewist 10 jaar na hun opname in het subsidieregister.

Intern binnen de Vlaamse overheid (bv. evaluatienoden van het eigen subsidielandschap en -beleid) en extern (bv. via parlementaire vragen gerelateerd aan het gevoerde subsidiebeleid) bestaat er een nood aan informatie rond de effectief toegekende en uitbetaalde subsidies. Transparantie over die informatie is niet alleen essentieel opdat het Vlaams Parlement haar

controlerecht kan uitoefenen, maar belangt de volledige Vlaamse bevolking aan. Zonder die transparantie blijft immers onduidelijk waaraan de Vlaamse subsidiemiddelen besteed worden. Elke Vlaamse Regering kan een eigen subsidiebeleid met specifieke klemtonen voeren. Om het uitgevoerde subsidiebeleid te kunnen visualiseren, analyseren en vergelijken binnen een zekere tijds kader, is vereist – in een continue cyclus – om minstens de data van twee legislaturen of minstens de 10 meest recente jaren te verwerken en te bewaren. Zo kan het gevoerde subsidiebeleid binnen een historisch kader worden geduid. Opdat het subsidieregister optimaal kan werken en gelet op de subsidiemisbruiken (die ook recent ruime media-aandacht kregen), is een blik op historische data noodzakelijk en gelet op bovenstaande argumentatie ook proportioneel.

Op het ogenblik van de inwerkingtreding van het decreet kan dus onmiddellijk een historische dataset in het subsidieregister worden opgeladen, voor zover dat elektronisch mogelijk is.

Hoofdstuk 3: Organisatorische maatregelen

Artikel 9

Dit artikel vermeldt de verwerkingsverantwoordelijken voor het subsidieregister. Dit is in eerste instantie de bevoegde instantie die het beheer van het subsidieregister behartigt. Anderzijds worden de subsidieverstrekkers in zoverre zij relevante gegevens ter beschikking stellen voor het register, elk afzonderlijk beschouwd als verwerkingsverantwoordelijke binnen hun eigen taken en bevoegdheden.

Voor de definitie van verwerkingsverantwoordelijke wordt verwezen naar de AVG, waar dit als volgt gedefinieerd wordt: natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen (overeenkomstig artikel 4, 7), van de AVG).

Artikel 10

De Vlaamse administratie bevoegd voor financiën en begrotingen is als verwerkingsverantwoordelijke verplicht om de kwaliteit van de in het subsidieregister opgenomen gegevens te controleren. Deze verplichting vloeit onder meer, maar niet uitsluitend voort uit de AVG.

Het tweede lid verwijst voor definitie van de term 'verwerking' naar de AVG, waar dit als volgt gedefinieerd wordt: bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren,

opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, bekendmaking door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens (overeenkomstig artikel 4, 2), van de AVG).

Voor de mededeling van persoonsgegevens door de subsidieverstrekkers moeten protocollen worden afgesloten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

De Vlaamse Regering wordt tot slot gemachtigd om de voorwaarden van dergelijke controle desgevallend nader te bepalen. Dergelijke controle doet echter geen afbreuk aan de verplichtingen van elke subsidieverstrekker, daaronder begrepen het aanleveren van de juiste data en de blijvende correctheid ervan. Het doet evenmin afbreuk aan het recht van de betrokken personen om aan de verwerkingsverantwoordelijken te vragen om hun persoonsgegevens te laten corrigeren.

Hoofdstuk 4: Informatieplichten

Artikel 11

De subsidieverstrekker verzekert dat de subsidiebegunstigde uitdrukkelijk op de hoogte is gebracht van de mogelijke openbaarmaking van zijn gegevens in het subsidieregister, dat principieel publiek toegankelijk is, bij voorkeur bij de aanvraag van de subsidie of uiterlijk bij de beslissing tot toekenning van de subsidie.

Voor subsidies toegekend voor de inwerkingtreding van dit decreet geldt als fictie dat de subsidiebegunstigden hun toestemming verleend hebben om hun gegevens openbaar te maken in het subsidieregister, dat principieel publiek toegankelijk is. In dit geval is het immers niet meer mogelijk om een kennisgeving te doen voorafgaand aan de toekenning van de subsidie.

De informatieplicht geldt voor beide leden uiteraard niet alleen voor het extern openbaar maken van die informatie, maar eveneens voor de interne publicatie in het subsidieregister en de daarvoor vereiste gegevensverwerkingen.

Hoofdstuk 5: Toezicht en sancties

Artikel 12

De Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen is belast met het toezicht op de naleving van de registratieverplichtingen van dit decreet en – als die er zijn ook – de uitvoeringsbesluiten ervan door de subsidieverstrekkers. Hiertoe krijgt die bevoegde entiteit een informatie-, inzage- en controlerecht om de naleving door de subsidieverstrekkers van de verplichtingen met betrekking tot het subsidieregister in dit decreet na te gaan. Het is hierbij in geen geval de bedoeling om een bredere controlebevoegdheid inzake subsidies te verlenen, maar uitsluitend de mogelijkheid om de verplichtingen in het kader van het

subsidierregister te kunnen controleren. Dit is noodzakelijk voor een kwalitatieve en volledige instroom van inputdata alsook voor een volledig en correct beeld in het subsidierregister. Voormeld informatie-, inzage- en controlerecht doet uiteraard geen afbreuk aan de controle- en auditbevoegdheden van bv. de Inspectie van Financiën en evenmin aan het recht van diezelfde inspectie om op basis van artikel 52, §1, derde lid, van de VCO bijzondere analyses en evaluaties uit te voeren bij elke entiteit die door de Vlaamse deelstaatoverheid gesubsidieerd wordt.

Net als bij artikel 10 moeten voor de mededeling van persoonsgegevens door de subsidieverstrekkingen protocollen worden afgesloten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

Daarnaast heeft de Vlaamse administratie bevoegd voor de financiën of de begrotingen een aanpassingsrecht met betrekking tot de in het subsidierregister opgenomen gegevens in de mate dat dergelijke handeling noodzakelijk is om een niet-naleving van het decreet of en desgevallend de bijhorende uitvoeringsbesluiten te vermijden.

Artikel 13

Opdat het subsidierregister optimaal kan werken en de beoogde doelstellingen kunnen worden bereikt, is het noodzakelijk dat de subsidieverstrekkingen de benodigde gegevens ter beschikking stellen over alle subsidies die zij toekennen en die onder het materieel toepassingsgebied van het subsidierregister vallen (zie boven).

Gezien de correcte en volledige input van gegevens vanuit de subsidieverstrekkingen zo cruciaal is voor de goede werking van het subsidierregister, voert dit artikel de mogelijkheid van sancties in voor ernstige tekortkomingen aan de verplichtingen van de subsidieverstrekkingen die niet (voldoende) werden geremedieerd na overleg tussen de bevoegde instantie en de subsidieverstrekking. Deze sanctieregeling is gebaseerd op artikel 110 VCO.

Het decreet voorziet in drie mogelijke sancties die de Vlaamse Regering kan opleggen. De eerste optie is een 'name and shame' lijst waarbij de entiteiten die niet voldoen aan hun verplichtingen op een website worden vermeld. De tweede sanctie is vooral gericht op remediëring en niet zo zeer op sanctionering. Door een entiteit te verplichten een expert aan te stellen kan ze zelf onder begeleiding van die expert leren hoe ze aan haar verplichtingen moet voldoen. De derde sanctie is de meest stringente, namelijk de beslissing om de toelage van een entiteit te verlagen.

In het tweede lid wordt ook geëxpliciteerd dat de bevoegde entiteit hiaten of foutieve data desgevallend zelf, zonder medewerking van de betreffende subsidieverstrekking kan aanvullen of corrigeren als dat mogelijk is aan de hand van de voor hem beschikbare data zoals bijvoorbeeld de data beschikbaar in het boekhoudsysteem.

Het derde lid verwijst voor definitie van de term toelage naar artikel 2, 35°, VCO, waar dit als volgt gedefinieerd wordt: een subsidie die wordt verstrekt aan een entiteit die tot de Vlaamse deelstaatoverheid behoort, met uitsluiting van de dotaties.

Hoofdstuk 6: Slotbepalingen

Artikel 14

Deze machtiging verleent de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de bestaande wets- en decreetsbepalingen aan te vullen, te vervangen of op te heffen teneinde ze in overeenstemming te brengen met voorliggend decreet. De Vlaamse Regering krijgt uiterlijk tot 12 maanden na de inwerkingtreding de tijd (dus concreet tot eind 2022) om het betreffende coördinatiebesluit te finaliseren en decretaal te laten bekrachtigen. Na die periode kunnen de bestaande decreten alleen nog decretaal gewijzigd worden.

Artikel 15

Het decreet treedt in werking op 1 januari 2022.

Het tweede lid voorziet in afwijking hiervan dat de verplichting tot registratie van de gegevens over de verstrekte subsidie evenwel pas later in werking treedt ten aanzien van de subsidieverstrekkers die niet zijn opgenomen in de bijlage die bij het decreet is gevoegd. De datum van de inwerkingtreding kan door de Vlaamse Regering worden vastgesteld. Vanaf die datum zullen dus alle S13.12-entiteiten rapporteren over de door hen verstrekte subsidies (dus niet alleen de entiteiten opgenomen in de bijlage bij het decreet, maar ook de overige subsidieverstrekkers). De gefaseerde inwerkingtreding is noodzakelijk om de nodige technische implementatie te kunnen verzekeren.

Een bijkomende afwijking in het derde lid is de publieke ontsluiting van het subsidieregister die voorzien wordt uiterlijk op 1 juli 2022. De Vlaamse Regering kan evenwel bepalen dat het register al eerder publiek ontsloten wordt.

Dit artikel voorziet tot slot de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de lijst met subsidieverstrekkers in de bijlage te wijzigen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE